

Samengestelde zinnen

1. Wat is een samengestelde zin?

Een enkelvoudige zin bestaat uit één hoofdzin en heeft maar één persoonsvorm. Een samengestelde zin bestaat uit meerdere hoofdzinnen of heeft een of meer bijzinnen. Elke deelzin heeft een eigen persoonsvorm. Meestal herken je de twee delen doordat er een komma of een voegwoord tussen staat. Allebei kan ook.

Voorbeeld:

- Toen we thuiskwamen, deed ik meteen de lampen aan.

2. Hoofdzinnen

Een hoofdzin ziet er over het algemeen zo uit: *onderwerp + persoonsvorm (+ andere zinsdelen + andere werkwoordsvormen)*. Tussen de persoonsvorm en het onderwerp kan niets anders staan en de persoonsvorm staat op de tweede plek. In een hoofdzin kan wel inversie voorkomen, dan draaien onderwerp en persoonsvorm om. Ook dan kan er niets anders tussen onderwerp en persoonsvorm staan.

In een *hoofdzin* staat de persoonsvorm dus vooraan of na het eerste zinsdeel.

Voorbeeld:

- Ik *ga* vanmiddag winkelen.
- *Ga* je mee winkelen?
- Morgen *ga* ik winkelen.

Hoofdzinnen kunnen met elkaar verbonden worden door de voegwoorden *en*, *maar*, *of*, *dus* of *want*.

Voorbeeld:

- De jongen *liep* de trap op, *ging* zijn kamer in ***en*** *pakte* een boek.
- Het *is* al laat, ***maar*** ik *kom* toch vanmiddag.
- *Kom* je vanmiddag ***of*** *kom* je vanavond?
- Ik *heb* geen zin, ***dus*** ik *ga* niet.
- Ik *kom* niet meer langs, ***want*** het *is* al laat.

Opmerking: In een hoofdzin kun je nooit het woordje *niet* tussen de persoonsvorm en het onderwerp zetten.

3. Bijzinnen

Een bijzin is een zin die deel uitmaakt van de hoofdzin. In de bijzin staan onderwerp en persoonsvorm vaak ver uit elkaar. De persoonsvorm staat in de bijzin (bijna) achteraan. In bijzinnen passen er dus wel andere woorden tussen het onderwerp en de persoonsvorm. Een bijzin begint bijna altijd met een voegwoord.

Voorbeeld:

- Ik hoorde dat hij vanmiddag *ging* tennissen. (hoofdzin en bijzin)

Ik hoorde is de hoofdzin, *dat hij ging tennissen* is de bijzin.

Voorbeeld:

- Het meisje dat daar *loopt*, *heet* Eva. (hoofdzin en een bijzin)

Het meisje heet Eva is de hoofdzin, *dat daar loopt* is de bijzin.

- Het meisje dat daar *loopt*, *heet* Eva en *komt* uit Rotterdam. (twee hoofdzinnen en bijzin)

Het meisje heet Eva en komt uit Rotterdam zijn de hoofdzinnen, *dat daar loopt* is de bijzin.

Je ziet dat in de bijzinnen het onderwerp en de persoonsvorm niet naast elkaar staan.